

mislijo, da je ta napad odgovor freimaurerjev na besede, katere je stari cesar nedavno spregovoril k ministrom: „skrbite, da ljudstvo vere popolnem ne zgubi“. To je tem verjetniše, ker je dopričano, kako freimaurerji svoje izneverjence sami na smrt obsojajo in po soudih, ki so po žrebu za to bili odločeni, umoriti dajejo. Nepokorni taki morivci so v nevarnosti od drugega freimaurerja umorjeni biti. Sedaj pa je tudi znano, da je nemški cesar že od mladih let freimaurer, tudi jegov sin in vsi principi njegove rodbine so freimaurerji in ravno freimaurerstvu se ima kraljevska pruska rodbina zahvaliti, da je Avstrijo premagala, Francosko potlačila in Nemčijo pograbila. Kot zahvalo za toliko pomoč pa tirja freimaurerstvo od nemškega cesarja slobodno preganjanje katoličanov in zatirovanje krščanstva. Odstop ali omahovanje v izpolnjevanju ove tirjatve mu je izneverstvo, odpad — posilne smrti vreden. Da pa freimaurerji v dosego svojih antikristovih namer tudi kralje in cesarje, sploh državne glavarje, umarjajo, to svedoči zgodovina poslednje stotine let. Dokazano namreč je, da so freimaurerji umorili švedskega kralja Gustava, francoskega kralja Ludvika XVI. nadvojvodo Berry-skega, kraljevskega princa naslednika francoskega, vrlo katoliškega predsednika republike Ekvadorske v Amerike, blagega Garcio Moreno itd. Ni tedaj celó nemogoče, da je bržčas tudi puško na cesarja Viljelma I. sprožila — freimaurerska roka! In vendar se nahajajo ljudje, ki tega gada tudi v Avstriji trpijo in gojijo!

Gospodarske stvari.

Poraba gipsa v živalskih hlevih.

M. Sirovi zmleti gips je jedno najboljših sredstev zabraniti, da ogljenokisli amonijak, ki se v gnoju dela in mu še le pravo gnojivno moč in vrednost daje, iz njega ko plin v zrak ne izpuhti. Samo mešanje gnoja z gipsom pa ni tako dobro ko vsakdanje potroševanje gnoja z mehkim perišči gipsa. Tako se doseže dvojno. Naj prej se amonijak v gnoju sproti zadrži in ohrani, ker se žveplove kisline zveže v žveplenokisli amonijak, ki je rastlinam naj močnejša redivna snov in apno gipsovo v ogljenokislo apno. Na drugi strani pa tudi zrak v hlevu bolj čist postaja, ker se razni smradljivi plini ne plavajo po njem. Iz povedanega je tedaj jasno, da bi moralo v vsakem hlevu nekaj sirovega zmletoga gipsa pripravljene biti, da bi se z njim vsak dan sproti gnoj potroševal. Pol kila ali slabi stari funt ga je dosti za govedo ali konja, za 5 ovec ravno toliko. Tudi gnoj na gnojišču velja z gipsom potroševati, posebno kdar se na novo iz hleva pokida in na gnojišču razgrne. Pa ta, ker vsak sadež bolj raste, in tudi gnoj delj časa dober ostane.

Kako naj ravna čebelorejec z panji po Dzierzonovi osnovi.

II. 3. V takih panjih se satovje za zalego prav lahko prenovi in brez vsake težave se zabrani, da se v prostoru za zalego ne izležejo škodljivi troti. Kedar mlada čebelica izleze iz svoje celice, zapusti ondi tanjko kožico (nimfino). Po tem takem nastane celica vedno bolj tesna, in slednjič je že preozka, da bi se v njej mogle izleči čebelice. Potrebno je torej, da se vsaka 3—4 leta satovje za zalego prenovi. V ta namen se vzame iz panja staro satovje, kedar je brez zalege, torej 21. dan potem, ko je stara matica panj zapustila, ali predno se začne zima, ali pa hitro ko zima neha, in namesto starih se lepo mlado satovje postavi, da, celó sred poletja se zamorejo stari sati z zalego, eden za drugim, prestavljati na zadnjo stran iz kraja, kjer je zalega, ali se pusté v prostorišču za med, da se ondi zalega izvali, kedar so že čebele tamkej; čebele si potem hitro v prostorišču za zalego na pripravljenih okvirjih z prilepljenimi kosci satovja napravijo mlado satovje; če bi pa v takem slučaju le trotovo satovje delati utegnile, se mora tisto odpraviti in z satovjem za delavne čebelice zamenjati. Tisto leto kedar se matica prenovi, bi se moralo tudi satovje prenoviti, ker v tem slučaju delajo čebele satovje samo za delavne čebelice; kajti če imajo mlado opljeno matico, ne potrebujejo trotovo. Vsi roji, tudi prvaki, vsaj prvi čas, delajo poglavitno le satovje za delavne čebelice. Skrbeti je torej, da se roji pridno krmijo, da zamorejo nagloma delati satovje. Trotovske satovje se vsaki čas lahko iz prostorišča za zalego odvzame, če se na njegovo mesto zamore djati le satovje za delavne čebelice. Tako se dobi za gnezdo mlado in ne trotovske satovje. 4. Pri teh panjih se lahko zabrani pridelovanje satovja črez potrebo. Čebele si naravno prizadevajo, tudi če je le srednja paša, da prostor svojega prebivališča napolnijo, kolikor le mogoče, z obilnim satovjem, čeravno zamorejo le najmanjši njegov del napolniti sterđjo. To delajo pa zatega voljo, da jim stanovanje za zimo prazno ne ostane in tako bolj gorko postane. Toda vsaki sat, katerega čebele ne potrebujejo za zalego, sterđ ali rožni prah, je napravljen na našo veliko škodo; kajti prej ko čebele zgotovijo 1 funt voska, porabijo že 13 funtov medu. Pri Dzier. panjih pa in če se z njimi vé razumno ravnati, se pridelovanje nepotrebne satovja lahko zabrani in se pusti, da ga čebele le toliko pridelajo, kolikor ga je treba. Prostor se lahko zapre ali zmanjša in še le takrat, kedar se vidi v poslednjem satu zalega, med in rožni prah, se odpre novi prostor za pridelovanje satovja takrat, če je zvnaj bogata in obilna paša. Ker se na taki način lahko toplota obdrži, zamorejo tudi čebelice lože letati na pašo. 5. V teh panjih je krmenje prav lahko in priprosto. Kajti a) se lahko vstavi satovje z medom, ali b) samo koritce z krmo bodi sladkor ali kaj druga, ali c)

po zimi kandis v koščekih, ki se na okvirček polože. 6. V teh panjih se čebele lože obvarujejo smrti za lakoto, kakor v drugih panjih, torej se najbolj gotovo v njih preživijo čez zimo. Koliko panjev pomeje vsled stradanja, ker lastnik ne vé, če imajo čebele dovolj živeža za zimo ali ne! Pri Dz. panjih ni treba se zanašati le na cenitev na povprek; tu se lahko o vsem popolnoma gotovo prepričamo, torej tudi o tem, če imajo čebele dovolj živeža ali ne. Pred zimo se imajo panji preiskati, in se jim pripravi primerno stanovanje za zimo z medom in rožnim prahom, kolikor ga potrebujejo. Na prednjo stran se iz prostora za zalego nastavi 4—5 satov za čebelice delavke, in sicer takih, ki že imajo medu in rožnega praha; od zadi pa pridejo 3—4 polni sati z 18—24 funtov sterdi. Lahko se semkaj pristavi satovje polno medu iz takih panjev, ki se imajo pokončati. Nikar ne mislimo: če čebele v svojem gnezdišču nimajo več hrane, naj se pa preselijo na zadnjo stran panja, kjer je še medu. Pri stoječih panjih z gornjim in spodnjim oddelkom se to brez težave zgodi, da se preselijo res v zgornji oddelek; toda dalje na zadnjo stran čez prazno satovje navadno po zimi ne grejo in tako morajo, čeravno je še obilo medu v panju (zadej), lakote pomreti, kar se tudi v panjih z nepremakljivim satovjem pogostoma godi. Kedar se tako panj preiskuje, naj se tudi ob enem odstrani trotovske satovje. Če je v tem satovju med, kterege potrebujejo za živež čez zimo; naj se to satovje obesi zadej za satovjem za zalego, od koder se spomladi lahko odstrani, ali pa v prostorišče za med prestavi. Prazni prostor pa naj se popolnoma zaklene z desko, da ne more toplota uhajati. (Dalje prih.)

Orehovo olje dobro zdravilo bolenim ljudem. Olje, o katerem tu govorim, se celó drugače napravja, kakor navadno. Natrga se na bilo sv. Janeza krstitelja ali den pred kresom nekoliko zelenih orehov, ki so navadno, ako v spomladi ni bilo premrzlo, v tem času zadosti debeli. Nabranim orehom se priskrbi laškega olja, da ga pride $\frac{1}{2}$ funta na 6—8 orehov. Ti se razrežejo po dolgem in poprek na 4 kose, ki se kmalu pomečejo v „glaz“ ali steklenico laškega olja. Steklenica se dobro zatekne in preveže in na solnce postavi. V 8 dnevih se olje v steklenici spremeni ter dobi lepo rudeče-tamno barvo in je že za rabo. Ako ni nobene sile, naj olje ostane v isti steklenici do sv. Jerneja in se v tem času naj ob svetlih dnevih postavlja na solnce; poznej se mora olje v drugo steklenico pretočiti, orehi pa zavreči, ker niso več potrebni in porabni. Tako pripravljeno orehovo olje nam rabi kot zdravilo pri vseh tistih bolenikih, kateri so kde iz kake višave pali, pod voz prišli da jim je kolo čez trebuh šlo, ali ki so se prevzdignili, na primer: možki pri nalaganju kamenja, ženske pri zdiganju škafov itd. Takim se rado voda pa tudi izloček zapira, trebuh oteka, ženskam

pogosto žila pretrga, da jim hoče vsa kri steči; taki boleniki se v postelji na vse strani zvijajo, ker jih znotraj močno peče in žge. Tem bolenikom se zamore pomagati z gori omenjenim orehovim oljem, če ga v se vzamejo in zavžijejo; več ko ga zamorejo, boljše je. Zavžito olje vzdigne, da človek z krvjo namešano in zastano gošavo izvrže, znotranja žgalina preneha, zaprtje se odpré in trebuh začne izplahovati, ženskam se krvotok ustavi in sploh pri vseh na gori omenjeni način prouzročeni bolečinah trebuha in črev hitro pomaga. To so mnogotere skušnje do cela potrdile. Vendar je tukaj treba razločiti in opomniti, da ovo olje tam ne more popolnem pomagati, kder se je kaka kost zlomila, v kakem udu kri zastala, ali sploh zunanjemu telesu kaka huda rana prizadjala. Tukaj je treba vselej in hitro poslati po zvedenega vrčnika. Ker laško olje ni več okusno in dobro, če je enkrat že zastarelo, je treba vsako leto ali vsaj vsako drugo leto iz nova pripraviti orehovega olja po načinu, kateri je bil gori razložen.

Gašpar Dornik.

Petrolej je za mnogovrstno porabo, vendar kot občno sredstvo za vsakojake potrebe ne more služiti, zlasti ne za preganjanje živinskih uši, kakor so nekateri kmetovalci mislili. Akoravno se je zoper tako porabo petroleja mnogo svarilo, se pa le nekateri na svojo lastno škodo niso dali podučiti. Tako je nek lovec svojega lepega in dragega psa po šinjaku in hrbtu precej močno namazal z petrolejem, da bi mu tako nadležno bolhe pregnal. Ali kaj se zgodi? Uboga žival neče nič več jesti, se trese po celem životu, cvili in se zvija celih 8 dni prav nemilo in naposled crkne. Še hujsa se je godila nekemu mlademu kmetu. Imel je v svojem velikem hlevu 19 krav in nekaj telet. Nekega dne jih vse namaže z petrolejem, da bi jim uši odpravil. Dvoje telet je v par dnevih poginolo in ostale živali so začele hudo bolehati. Dlaka jim je skoro vsa izpadla, koža je postala grdo krastava, kravam mlekaricam pa vimeni modra, kakor sliva. Močno prestrašeni kmetovalec si ne vedel drugače pomagati, kakor da je takoj poslal po živinozdravnika, ki je res tudi pomagal in živinčeta gotove smrti otel. Petrolej je torej dober za marsikaj, a za vse ne!

Pesničanje se letos zopet lahko kesajo in zlasti oni tepci izmed njih, ki se reguliranju Pesnice upirajo, naj dobro premislijo veliko škodo, katero na senu trpijo. Pesnica je nedavno izstopila in travnike grdo poblatila. Pri volilnem shodu pri sv. Lenartu v Slov. goricah je eden takih tepcev g. poslancu dr. Radaju, ki je rekel, da se bo v prihodnjem deželnem zboru razpravljalo tudi o reguliranju Pesnice, ugovarjal in hotel strašno moder biti, rekoč: „ja, če pa do gospodje Pesnico tako popravili in vravnali, da bo voda hitro odtekala, te do naši travniki vsi na nič pali, ker

jim bo gnoja falilo; povodenj nam je dober gnoj". No, dobro, modri teležnjak, sedaj imaš dosti gnoja po travnikih, polagaj živini-gnoj! Bog varuj kmete, da bi pri njih blebetanje takih buteljnov povsod obveljalo. Vsak napredek v gospodarstvu bil bi nemogoč!

Konjska dirka ljutomerska 19. maja t. l. je zopet večim vrlim tamošnjim konjerejcem donesla javno priznanje in odlikovanje. Deželno konjerejsko društvo je zastopal grof Henrik Attems. Svetinje ali medalije so dobili g. Blaž Babič v Branislavcih, g. Franc Kranjc iz Mute, g. Filip Vanpotič v Lukavcih, g. Andraš Rajč v Pristovi, g. Mat. Županec v Brkoveih, g. Mart. Skuhala na Cvenu, pohvalno pismo pa je prejel g. Jož. Strasser, oskrbnik v Branislavcih. Srenjam: Branislavcem, Lukavcem in Gajšovcem se je odločilo vsakej po 25 fl. za napravo okolov za žrebeta.

Slov.-graški okrajni zastop je sklenol za vsako svojih 16 srenj kupiti po enega merjasca angleškega sufolk — ali berkširskega plemena. To je res hvale vredno in kaže, da so vrlo narodni odborniki okrajnega zastopa pametni, praktični ljudje. Skušnje kažejo, da so prešiči zaplodivši se z križanjem angleških merjascev in naših domačih svinj izvrstne živali, ki se posebno dobro dajo spitati in udebeliti. Ljudje se trgajo za prasce takega skrižanega plemena!

Sejmovi. 11. junija Pilštanj, Trbovlje, Loče, sv. Hema, Lučane, Ljutomer, Mahrenberg, Mozirje, Laško, sv. Primož; 13. junija sv. Andraš v Slov. gor. Kozje, Loče, sv. Helena, sv. Janž pri Spod. Drauburgu, Brežice, Rogatec, Žavec, Žigerski breg; 15. junija Celje, Lembah, Planina, Oplotnica (sv. Barbara), sv. Vid, Mozirje.

Dopisi.

Iz Celja. (Vojaška slovesnost — bečelarsko društvo — izpred sodišča). V nedeljo 2. jun. se je zbralo veliko vojakov 20. lovškega bataljona, kateri so bili pri vojaških vajah v Celju, ter so imeli v cerkvi sv. Jožefa posebno sv. mešo in pridigo, ki je vojakom močno v srea segala. Smemo reči, da so slovenski vojaki na Štajerskem še vrlji kristijani; želeli bi bilo, da bi se kaj takega večkrat zgodilo. Lepa hvala čč. oo. lazaristom! Čebelarsko društvo v Celju bode 16. junija t. j. prvo nedeljo po binkoštih napravilo podučni shod v Šmartnu v Rožni dolini in sicer v šoli po popoldanski službi božji. Razlagalo se bode, kako naj čebelorejec ravna s panji s premakljivim satovjem. Na ogled se bota razpostavila dva taka panja (po Dzierzonovi osnovi), eden s letošnjim rojem, drugi s praznimi okvirji; raz-

kazovalo se bo tudi različno orodje, kterega čebelorejec potrebuje. — Čebelorejci iz Šmartna, Galicije, Dobrne, Nove cerkve, Vojnika kakor tudi iz celjske okolice, vdeležite se v obilnem številu tega shoda! — 15. maj. se je vršila obravnava zoper Jan. Majcenoviča, ki je zatožen, da je 30. avg. preteklega leta v Središču Jan. Juriniča z pestmi tako tolkel, da je ta mrtev obležal. Toda, ker zdravnik strokovnjaki niso bili vsi edinih misli, da bi bil Jur. edino le vsled tega pestenja vmrl, se je obravnava odložila na oni čas, dokler graška zdravniška fakulteta o vzroku smrti Juriničeve svojo razsodbo ne naznani. — 17. maj. je sodnja na 10 let v težko ječo obsodila Jurija Hvaleca iz ptujskega okraja, ki je bankovec desetak ponaredil ter ga skušal med svet spraviti. 18. maj. se je vršila obravnava zoper Henrika Ehrlicha, kateri je obdolžen, da je 4. maj. 1877. zvečer v hiši viničarice Jere Spešič na Senežiški gori v ormužkem okraju ukradel njenemu sinu Petru harmoniko, ob enem pa tudi podžgal hišo, ktera je z 2 drugima posloppjema zgorela. Dobil je 12 let težke in poojstrene ječe. Naznanil je že „Slov. Gosp.“ grozovito dejanje Matevža Župana od Marije-Gradec pod Laškim trgom, ki je lastno 60letno mater 27. marca t. l. s polenom tako surovo tolkel po glavi in po celem životu, da je sirota kmalu vsled tega vmrla. Pri obravnavi 21. maj. razuzdani sin sicer ni tajil tega dejanja, toda izgovarjal se je z tem, da je bil popolnoma pijan in ni vedel, kaj dela. Priče pa so dokazale, da Matevž ni bil pijan in sodnja mu je odmerila 18 let težke ječe.

Od sv. Petra pri Radgoni. (Sv. misijon.) Letošnje leto nam obeta več sreče in nam prinaša obilniše veselje, kakor lanjsko, ki je bilo za našo faro nesrečno in žalostno; nesrečno, ker je strašna toča pokončala trud in delo naših rok, vsled česar mnoge stiska velika revščina; žalostno, ker nam je bila nemila smrt pobrala dobrega dušnega pastirja č. g. župnika J. Kurnika. Letos pa hvala Bogu kaže vse boljše in veselejše. Na polju in v vinogradih kaže vse na obilne pridelke; mesto pokojnega g. župnika pa smo dobili novega nič manj gorečega za božjo čast in naše izveličanje. V tem kratkem času, kar so pri nas, storili so za olepšanje in prenovljenje naše farne cerkve toliko, da se moramo čuditi, kako je v tako kratkem času in v tako revnih okoljščinah bilo mogoče toliko storiti. Nov dokaz njihove gorečnosti pa je sveti misijon, kterega so nam pod vodstvom oo. lazaristov od sv. Jožefa pri Celju oskrbeli. Začel se je 30. maja. Vreme je ugodno in ljudi toliko, da je cerkev premajhna, torej so pridige pred cerkvijo pod milim nebom. Ker oo. misijonarji in č. g. župnik vse storijo, kar je v njihovi moči, upamo, da bo tudi božja milost prav mnoge prešinila in da bo sad sv. misijona za našo faro prav obilen. Nam farmanom je prizadevanje č. g. župnika jasen dokaz, kako resnično so v svoji prvi pridigi govorili rekoč: „Nisem prišel iskat Vašega, ampak